

سیاستگذاری:		
راهنمای بررسی اتهام		
عطف‌های متقابل:	تاریخ اجرا:	کد سیاستگذاری:
ABD 1 BAI 1 CHA 1.1 CHI 1 ELD 1 HAT 1 IPV 1 VUL 1	15 ژانویه 2021	CHA 1

عملکرد بررسی اتهام

تصمیم به شروع یا ادامه پیگرد یکی از مهمترین وظایف نماینده دادستان است. [قانون نماینده دادستان](#)، به نماینده دادستان اجازه می‌دهد که، زیر نظر دستیار معاون دادستان کل (ADAG)، به "بررسی تمام اطلاعات و اسناد مرتبط پرداخته و پس از بررسی، پیگرد جرم یا جرمهایی را که صلاح می‌داند را به تأیید برساند" (بخش (a)(3)(4)). نماینده دادستان بر اساس قانون اساسی موظف است در اجرای این عمل استقلال خود را از تمام دغدغه‌های حزبی و انگیزه‌های نادرست حفظ کند. استقلال نماینده دادستانی توسط بخش 5 قانون نماینده دادستان تأیید می‌شود. این بخش مقرر می‌کند که هرگونه دخالت دادستان کل در رابطه با تأیید یا انجام دادرسی "باید به صورت مکتوب به دستیار معاون دادستان کل ارائه شده و در روزنامه رسمی به چاپ برسد."

همچنین لازم است که استقلال نماینده دادستان با معیارهای پاسخگو بودن متعادل باشد. نماینده دادستان باید تمامی مدارک موجود و قوانین مربوطه را بررسی کرده و با توجه به سیاست‌گذاری‌های منتشر شده از اختیاراتش استفاده نماید. این امر یکنواختی و اصولی بودن تصمیم‌گیری‌ها را تضمین می‌کند.

عملکرد بررسی اتهام توسط نماینده دادستان هم مستقل از مسئولیت‌های تحقیقی پلیس است. همکاری منطقی و ارتباطات مؤثر میان نماینده دادستان و پلیس برای اجرای صحیح عدالت لازم هستند. با این حال، نماینده دادستان باید از ارتباط بیش از حد خود با پلیس یا انجام هر کاری که توانایی او را برای بررسی بی طرفانه اتهام محدود می‌سازد، خودداری کند.

پلیس اجازه دارد که اطلاعات لازم را برای متهم نمودن فرد به یک جرم ارائه نماید، اما قدرت اصلی تصمیم‌گیری برای ادامه پیگرد یا مختومه نمودن دادرسی در دست نماینده دادستان است. خدمات پیگرد بی‌سی انتظار دارد که، به جز در مواردی که این اقدامات عملی نباشند، پلیس تنها پس از تأیید اتهام توسط نماینده دادستان، به ایراد اتهام بپردازد، یا اگر اتهامات به تأیید نرسند، این کار را پس از تکمیل روند بررسی که در سیاستگذاری آمده است، انجام دهد. (تصمیم‌گیری برای بررسی اتهام - تجدیدنظر پلیس [\(CHA 1.1\)](#))

می‌بایست از تصمیمات صلاح‌دیدی نماینده دادستان به طور منطقی تمکین شود و به طور معمول نباید توسط یک نماینده دادستان دیگر، از جمله نماینده منطقه‌ای دادستان، مدیران، یا معاونان مربوطه آنها باطل شده یا مورد تردید قرار گیرند، مگر آنکه از نظر واقعیتها یا قوانین اشتباه کرده باشند، غیر منطقی، یا در تضاد با منافع عمومی باشند، یا تغییرات قابل توجهی در شرایط و مقتضیات اتفاق افتاده باشد. در هر گونه بازبینی تصمیم‌گیری‌های صلاح‌دیدی نماینده دادستان، استاندارد منطقی بودن باید اعمال شود.

استاندارد بررسی اتهام

به عنوان زمینه‌ی حقوقی لازم برای هر تصمیمی در مورد بررسی اتهام، نماینده‌ی دادستان باید فرض خود را بر بیگناهی بگذارد، بار اثبات اتهام و رای شک منطقی را بر عهده‌ی دادستانی بداند، و به نقش دادستان به عنوان "مجری عدالت" التزام اصولی داشته و شاهد اجرای عدالت باشد. برای اجرای عملکرد بررسی اتهام، نماینده‌ی دادستان باید تمام شواهد موجود را بر اساس یک تست دو قسمتی، به صورت مستقل، عینی، و عادلانه بسنجد:

1. آیا احتمال قابل توجهی برای محکومیت وجود دارد؛ و اگر چنین است،

2. آیا این پیگرد برای منفعت عمومی ضرورت دارد یا خیر.

این تست دو قسمتی در تمام طول پیگرد ادامه می‌یابد.

تست ادله – احتمال قابل توجه برای محکومیت

به جز در استثنای بیان شده در پایین، تست ادله برای تأیید اتهام انجام می‌شود تا مشخص شود که احتمال قابل توجهی برای محکومیت وجود دارد یا خیر. اشاره به "احتمال" به این معناست که، دست کم، احتمال محکومیت بر اساس قانون از احتمال تیره بیشتر است. در این زمینه، "قابل توجه" نه تنها به احتمال محکومیت اشاره دارد، بلکه قوت عینی و استحکام ادله را نیز نشان می‌دهد. اگر نماینده‌ی دادستان اطمینان داشته باشد که پرونده‌ی با محتویات مستحکم و قوی برای ارائه به دادگاه وجود دارد، احتمال قابل توجهی برای محکومیت موجود است.

نماینده‌ی دادستان باید برای اطمینان از انجام تست فوق، عوامل زیر را مورد توجه قرار دهد:

- ادله و شواهد عمده‌ای که احتمال دارد قابل استماع بوده و برای دادگاه موجود باشند
- استناد عینی ادله‌ی محکمه پسند
- آیا دفاعیات محکم یا هر گونه موانع قضایی یا قانونی بر علیه پیگرد وجود دارد که احتمال قابل توجه محکومیت را از بین ببرد؟

در هنگام بررسی شواهد و ادله، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید فرض را بر آن بگذارد که محاکمه نزد یک قاضی یا هیئت منصفه‌ی بی طرف و بی‌تعصب انجام خواهد گرفت که بر اساس قانون انجام وظیفه می‌نمایند، و نباید با قائل شدن نقش قاضی یا هیئت منصفه برای خود، دیدگاه ذهنی خود در مورد وزن و اعتبار نهایی ادله را جایگزین دیدگاه‌های قاضی یا هیئت منصفه نماید.

تست منافع عمومی

اگر نماینده‌ی دادستان اطمینان حاصل کرد که تست ادله با موفقیت انجام شده است، آنگاه لازم است که تعیین کند که دادرسی در جهت منافع عمومی هست یا خیر.

محافظت از جامعه دغدغه‌ی همیشگی سیستم دادگستری کیفری است. عدالت مستلزم این نیست که هر جرم قابل اثباتی مورد پیگرد قرار گیرد. منابع سیستم عدالت کیفری نامحدود نیست. اگر جایگزین‌های منطقی دیگری وجود داشته باشد، می‌بایست آنها را پیگیری نمود. پیگرد قضایی می‌بایست در مورد پرونده‌هایی انجام شود که به اعمال قدرت کامل سیستم عدالت کیفری با تمامی مجازات‌های آن نیاز دارند.

برای بررسی منافع عمومی، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید وضعیت خاص هر پرونده و نگرانی‌های امنیت عمومی جوامع محلی را در نظر بگیرد. مقررات سفت و سخت نباید تحمیل شوند. نماینده‌ی دادستان معمولاً باید تمامی عوامل زیر را تا آنجا که به هر پرونده‌ی خاص مربوط است در نظر گرفته و بسنجد:

1. عوامل منافع عمومی که انجام پیگرد را تقویت می‌کنند:

- شدت اتهامات
- احتمال صدور حکم قابل ملاحظه در صورت محکومیت
- شدت آسیب ایجاد شده برای بزه‌دیده
- استفاده، یا تهدید به استفاده از اسلحه
- آسیب پذیری نسبی بزه‌دیده (ربودن کودکان توسط یکی از والدین/سرپرست، ([ABD 1](#)))، بزه‌دیدگان و شاهدان کودک ([CHI 1](#)))، بدرفتاری با سالمندان – جرایم علیه سالمندان ([ELD 1](#)))، خشونت همسر عرفی ([IPV 1](#)))، و شاهدان و بزه‌دیدگان آسیب‌پذیر – بزرگسالان ([VUL 1](#))).
- وجود بیش از اندازه‌ی معمول زنان و دختران بومی در میان بزه‌دیدگان جرایم ناشی از خشونت
- سابقه‌ی محکومیت‌های مرتبط قبلی متهم یا اتهام‌های قبلی او که به اقدامات جایگزین منجر شده‌اند.
- در موضع قدرت بودن یا مورد اعتماد بودن متهم در رابطه با بزه‌دیده
- وجود شواهد مبتنی بر عمدی بودن جرم اتهامی
- مدارکی مبنی بر آنکه انگیزه‌ی جرم از پیش داوری، تعصب، یا تنفر به خاطر رنگ پوست، نژاد، دین، تبار ملی یا نژادی، سن، جنسیت، گرایش جنسی، هویت یا بیان جنسی، ناتوانی فیزیکی یا روانی، یا هر عامل مشابه دیگر نشأت گرفته است. (جرایم نفرت‌محور ([HAT 1](#)))
- تفاوت بسیار بالای سن روانی و حقیقی متهم و بزه‌دیده.
- اینکه متهم در زمان اعمال جرم زیر نظر حکم دادگاه بوده باشد.
- دلایل منطقی که نشان دهد که احتمال ادامه یا تکرار جرم وجود دارد.
- جرم مزبور به تکرار در محل ارتکاب آن واقع می‌شود.
- جرم از نوعی است که اعتبار، ایمنی، یا امنیت سیستم قضایی و مشارکت کنندگان در آن را تحت تأثیر قرار دهد.
- جرم مزبور یک جرم تروریستی است
- ارتکاب جرم در جهت منافع یک سازمان جنایتکار، به دستور آن سازمان‌ها، یا با همکاری چنین سازمانی صورت گرفته است

2. عوامل منافع عمومی که بازدارنده پیگرد قانونی هستند.

- نیاز به کاهش حضور بیش از حد افراد بومی به عنوان متهم در سیستم عدالت کیفری، به خصوص در مواردی که عوامل R.v.Gladue¹ در مورد افراد بومی که با سیستم عدالت کیفری مراد شده‌اند، نقش داشته باشند.
- پیش‌داوری، نژادپرستی، یا تبعیض سیستماتیک در ارتباط به وجود آمده بین متهم و سیستم عدالت کیفری، علی‌الخصوص در مورد شرایط متهمان متعلق به جوامع بومی، نقش داشته است.
- محکومیت به احتمال زیاد به یک جریمه‌ی غیر قابل توجه می‌انجامد.
- منافع عمومی بدون پیگرد قانونی و با خدمات پیگرد بی‌سی از قبیل روش‌های عدالت ترمیمی، اقدام‌های جایگزین، شیوه‌های برقراری عدالت جوامع بومی، رویه‌های اداری یا مدنی، یا پیگرد توسط یک مقام پیگرد دیگر، برآورده شده باشد یا قابل برآورده شدن باشد.
- آسیب ناشی از نقض شرایط آزادی موقت را می‌توان از طریق رویه‌هایی برای بررسی یا آزادی موقت مورد رسیدگی قرار داد (آزادی موقت- بزرگسالان (BAI 1))
- جرم واقعا در نتیجه‌ی یک اشتباه یا سوء تفاهم اتفاق افتاده باشد.
- ضرر یا آسیب در نتیجه‌ی یک اتفاق بوده باشد و بسیار جزئی باشند.
- متهم سابقه‌ی قبلی در محکومیت‌های مشابه یا اتهام‌هایی که به اقدام‌های جایگزین بیانجامد نداشته باشد.
- جرم ماهیتی کم اهمیت یا تکنیکی داشته باشد.
- قانونی که بر مبنای آن عمل مزبور جرم شناخته شده است بسیار قدیمی یا مبهم باشد.
- جرم توسط یک فرد یا گروه خصوصی مورد بررسی قرار گرفته است که تکنیک‌های تحقیقاتی آنها (1) به صورت بالقوه امنیت عمومی با فردی را در خطر قرار داده است؛ (2) در صورت استفاده توسط پلیس، به دلیل نقض منشور، یا نقض حدود اختیارات پلیس بر اساس قانون کیفری یا قانون عمومی؛ احتمالاً منجر به رد ادله و شواهد جمع‌آوری شده یا توقف روند قضایی رسیدگی می‌شود، یا (3) بر اعتماد عمومی به اجرای عدالت تأثیر منفی می‌گذارد.
- 3. عوامل منافع عمومی که گاهی مؤثر و گاهی بازدارنده از پیگیری قانونی هستند.
- جوانی، سن، هوش، سلامتی فیزیکی، سلامت روانی، یا دیگر شرایط خصوصی یک شاهد یا بزه‌دیده
- شرایط خصوصی متهم
- قابلیت مجازات متهم در رابطه با طرف‌های دیگر
- طول مدت و هزینه‌ی یک پیگرد در رابطه با منفعت اجتماعی که از آن حاصل می‌شود
- مدت زمانی که از ارتکاب جرم گذشته است
- نیازی که برای پاسداشت اعتماد عمومی به اجرای عدالت وجود دارد

1 [1999] 1 S.C.R. 688

اشخاص بومی

کمیسیون‌ها و گزارش‌های متعدد دولتی و همچنین احکام دادگاه عالی کانادا به این نتیجه رسیده‌اند که افراد بومی (ملل اولیه، متیس، و اینویت‌ها) تبعیض گسترش‌یافته‌ای را در تمامی بخش‌های سیستم عدالت کیفری تجربه کرده‌اند که ناشی از نگرش‌های نژادپرستانه آشکار یا اعمال نامناسب فرهنگی بوده است.

تاریخچه استعمار، جابجایی و مدارس شبانه‌روزی در کانادا به دستاوردهای تحصیلی پایین‌تر، درآمد کمتر، بیکاری بیشتر، نرخ بالاتر سوءمصرف مواد و خودکشی، و نرخ بالاتر زندانی شدن برای افراد بومی منتهی شده است.²

همچنین میزان بزه دیدن افراد بومی، به ویژه در میان زنان و دختران بومی، به طور قابل توجهی بیشتر از افراد غیربومی است.³

پیامدهای ادامه‌دار استعمار برای افراد بومی در کانادا زمینه لازم را برای هرگونه بررسی اتهامی که یک فرد بومی را به عنوان بزه‌دیده یا متهم بالقوه درگیر می‌کند، فراهم می‌کند. این پیامدها «باید با در نظر گرفتن عوامل سیستمی و زمینه‌ای منحصر به فرد مؤثر بر افراد بومی، و همچنین ارزش‌های فرهنگی و جهان‌بینی‌های آن‌ها که دارای تفاوت‌های بنیادی هستند، اصلاح شود»⁴.

در مراحل اولیه در فرآیند ارزیابی اتهام، تلاش نماینده دادستان باید در راستای تعیین این باشد که آیا متهم یا بزه‌دیده به عنوان یک فرد بومی شناخته می‌شود یا خیر و بسته به جواب این سوال، آیا ملاحظات منافع عمومی مختص افراد بومی به فرد قابلیت اعمال دارد یا خیر. برای تعیین این موضوع، نماینده دادستان باید به اطلاعات مندرج در گزارش ارائه شده به نماینده دادستان (RCC) یا اطلاعات دیگری که در دسترس وی قرار گرفته است، مراجعه کند.

اگر در هر زمانی در طول باز بودن پرونده، نماینده دادستان به این نتیجه برسد که فرد متهم یا بزه‌دیده یک فرد بومی است، باید اطمینان حاصل کند که این اطلاعات در پرونده ثبت خواهند شد.

در مواردی که پس از تأیید حکم، نماینده دادستان به این نتیجه برسد که متهم یک فرد بومی می‌باشد، باید این اطلاعات را نیز لحاظ کرده و تصمیم بگیرد که آیا منافع عمومی مستلزم ادامه پیگرد قانونی است یا خیر.

تست ادله در موارد استثنایی – پیش‌بینی منطقی محکومیت

در شرایط استثنایی، اگر عوامل منافع عمومی چنان در انجام پیگرد قانونی مؤثر باشند که لازم باشد برای پاسداشت اعتماد عمومی به اجرای عدالت به استاندارد پایین‌تری برای بررسی اتهام رضایت داد، ممکن است حتی با وجود اینکه تست معمول ادله به نتیجه نرسیده باشد، ایراد اتهام تأیید شود. نماینده دادستان باید در چنین مواردی نهایت دقت را به عمل آورد، چرا که نوع و کیفیت ادله موجود یا شرایط استثنایی که به استفاده از استانداردهای پایین‌تر بررسی اتهام انجامیده است (مثل سنگینی جرم، هویت متهم یا میزان خشم عمومی از جرم) می‌توانند به بیشتر شدن ریسک بی‌عدالتی بیانجامد. در این شرایط، کمترین استاندارد بررسی ادله که در طول پیگیری قانونی اعمال خواهد شد آن است که آیا به طور منطقی، محکومیت پیش‌بینی می‌شود یا خیر.

پیش‌بینی منطقی محکومیت به چیزی بیش از "تعدادی ادله" در مورد عوامل اصلی اتهام نیاز دارد. اما صرفاً نیاز نیست که احتمال محکومیت از تیره شدن بیشتر باشد. کلمه‌ی "منطقی" به معنای بر اساس استدلال، بی طرفانه و غیر جانبدارانه و عینی بودن است. "پیش‌بینی" به معنای نگاه به آینده است. به معنای انتظارات در مورد نتایج بالقوه می‌باشد، که بر اساس تجارب گذشته و عقل سلیم صورت می‌پذیرد. "پیش‌بینی منطقی محکومیت" زمانی وجود دارد که نماینده دادستان با تجربه،

2 R. v Ipeelee, 2012 SCC 13

3 Victimization of Aboriginal People in Canada, 2014, Statistics Canada, 2016

4 Ewert v Canada, 2018 SCC 30 at paras 57 and 58; R v Barton, 2019 SCC 33 at paras 198-200

که از تمامی حقایق مرتبط آگاه است، اطمینان حاصل کند که پایه‌هایی عقلانی و واقع بینانه برای بدست آوردن محکومیت بر اساس قانون وجود دارد.

نماینده‌ی دادستان باید برای اطمینان از انجام این تست، عوامل زیر را مورد توجه قرار دهد.

- کدام م ادله اساسی مستنداً قابل استماع و برای دادرسی موجودند
- اتکاپذیری عینی شواهد قابل استماع
- آیا امکان دارد که ادله توسط دفاعیات غیر قابل بحث، بلا اثر شوند یا خیر

در هنگام بررسی شواهد و ادله، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید فرض را بر آن بگذارد که محاکمه نزد یک قاضی یا هیئت منصفه‌ی بی طرف و بی تعصب انجام خواهد گرفت که بر اساس قانون انجام وظیفه می‌نمایند، و نباید با قائل شدن نقش قاضی یا هیئت منصفه برای خود، دیدگاه ذهنی خود در مورد وزن و اعتبار نهایی ادله را جایگزین دیدگاه‌های قاضی یا هیئت منصفه نماید.

اگر نماینده‌ی دادستان به این نتیجه برسد که برای پاسداشت اعتماد عمومی به اجرا شدن عدالت کیفری نیاز است که به استاندارد پایین‌تری برای بررسی اتهام رجوع شود، لازم است که پیش از اتمام بررسی اتهام با یک نماینده‌ی منطقه‌ای دادستان یا یک مدیر مشورت نماید. نماینده‌ی دادستان باید اطمینان حاصل کند که این تصمیم‌گیری در اسناد پرونده ذکر شود.

پرونده‌های مرتبط با مرگ یا حاوی نگرانی قابل توجه در مورد اجرای عدالت

نماینده‌ی دادستان باید تمام گزارش‌های دریافتی را به نماینده‌ی اداری دادستان (Administrative Crown Counsel) ارجاع دهد:

- اگر اتهامی مبنی بر آن باشد که فردی مسئول فوت فردی دیگر است
- در مورد هر گونه اتهام جدی که نگرانی عمومی قابل توجهی در خصوص اجرای عدالت وجود داشته یا احتمالاً وجود خواهد داشت.

در چنین مواردی نماینده‌ی اداری دادستان معمولاً باید پیش از اتمام بررسی اتهام با نماینده‌ی منطقه‌ای دادستان، مدیر یا معاون آنها مشورت نماید.

مسائل اجرایی

برای اعمال استاندارد بررسی اتهام، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید:

- تصمیم بررسی اتهام را به موقع اتخاذ نماید، و این ضرورت را تشخیص دهد که اگر متهم در بازداشت باشد، یا اگر RCC درخواست دستور دادگاه کرده باشد، یا اگر اتهام مبنی بر خشونت باشد، در تصمیم‌گیری تسریع شود.
- در موارد جدی، یا مواردی که به احتمال زیاد به درجات بالایی از نگرانی عمومی می‌انجامد، قصد خود را مبنی بر عدم تأیید اتهامات پیشنهادی پلیس از قبل با آنها در میان بگذارد، مگر آنکه این کار غیر قابل انجام باشد.
- برای هر تصمیم بررسی اتهام که با پیشنهاد پلیس متفاوت است، دلایل خود را با جزییات کافی مستند نماید و تصمیم خود را کاملاً تشریح کرده و در صورت درخواست تجدید نظر، بر اساس سیاستگذاری اجازه‌ی آن را بدهد.

- اگر لازم باشد، افراد متأثر از این تصمیم، از قبیل پلیس، را در جریان قرار دهد تا آنها دلایل بررسی اتهام را درک کنند.
- در مواردی که اتهام مطرح شده جدی است، یا اعمال منجر شده به آن به احتمال زیاد مورد توجه عموم قرار خواهد گرفت، اتهام را با یک نماینده‌ی منطقه‌ای دادستان، مدیر، یا معاونان مربوطه‌ی آنها در میان بگذارد، تا لزوم انتشار بیانیه‌ای روشن برای توضیح بررسی اتهام به عموم بررسی شود.

شکل و محتوای RCC

برای آنکه نماینده‌ی دادستان بتواند تصمیم بررسی اتهام را با آگاهی کامل و به طور صحیح اتخاذ نماید، لازم است RCC تشریحی کامل و دقیق از ادله موجود که مؤید اتهامات پیشنهادی پلیس هستند ارائه دهد. لازم است که RCC و ضمایم آن، هم به لحاظ فرم و هم به لحاظ محتویات پرونده، با شرایط و ضوابط هر گونه توافقنامه یا تفاهمنامه ناظر بر انتقال مواد افشاشده مابین پلیس و خدمات پیگرد بی‌سی منطبق باشند.

به جز در مواردی که از پیش بین پلیس و نماینده‌ی دادستان در مورد سند مشخصی ترتیبی اتخاذ شده باشد، اگر RCC با شرایط و ضوابط توافقنامه یا تفاهمنامه ناظر بر انتقال مواد افشا شده منطبق نباشد، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید RCC را بدون انجام بررسی اتهام به پلیس بازگرداند. در این صورت نماینده‌ی دادستان معمولاً باید موارد نقص را برای پلیس مشخص نماید.